

sosialurin

telf. 147 20. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevri: Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bladmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Árni Joensen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Et er et søkort...

GAMLAÁRSKVÖLD hoyrdu vit lögmann tala. Hetta var ikki sum lögmannsrøðurnar frá sjeftiárunum. Av nýggjum fingur vit lítið og einki at vita. Framtíðarútlit lögmanns eru bert tung og dæpur skíggj, og vananum trygvur hevur hann og landsstýri hansara onga ábyrgd av hesum syndarligu framtíðarvænum. Tað eru hinir, sigur lögmaður.

SUM SKIPASAKKØNAN royndi hann seg við at siga fólki frá at tað var lættari at venda lítlum tristi enn risaskipi. Sum gandakall royndi hann seg við at siga frá, at víst var figgjarlógaruppskotið hesaferð størri enn áður, men tað var ikki tí at henda figgjarlógin er størri. Nei, tað eru bert tøluni sum eru sett upp annarleiðis. Av øðrum stórtíðindum sum lögmaður kom við var, at hetta landsstýrið hevði lagt størri tollbyrðar á fólk og at hetta ikki var í samljóð við tað hann undan valinum hevði lovað.

LØGMAÐUR kundi tó fegnast um okkurt. Serliga um, at tað var eydnast honum at leggja tær sekunderu tunellirnar til viks. Hetta var eitt bragd sambært lögmann. Ein má siga, ikki eiti á lögmaður.

AT ÚTFLUTNINGURIN var vaksan var hækkaðu fiskaprísunum at takka. At stóra útbyggingin á landi ikki hevði sørt við framgongdina at gera segði lögmaður tó einki um, og at henda útbygging hevur verið møguleg av uttanlanda lántøku var enn minni grett orð um.

HÓAST LØGMANSTRISTURIN er lítill tykist hann vera torførur at venda. At leggja og andøva og biða eftir svørtum skýggjum og illveðrið verður hildið at vera vánaligur sjómannskapur. Et er et søkort at forstå, et andet skib at føre... Betur høvdu okkum dámt at havt lögmann sum ferðamann á risaskipi enn sum skipara á lítlatrísti.

Nýggjárs hugleiðingar

Ein ótrúlig frásøgn um eina fjara klótu

Frásøgnin er um eina fjara klótu, ið liggur nógvtúsund ljósár hiðan, men kanska er hon komin higar við «Karlsvognum».

Á hesi fjara klótu livdu umleið 4 milliardir fólk, á mangan hátt tiggaðu tey sær lógið. Tey vóru greið í tí, men vistu ikki, hvussu tey skuldu fría seg fyri hesum.

T.d. høvdu tey áhuga at byggja «múrar», høgur «múrar». Teir vóru av ymsum slag, nakrir ideologiskir, aðrir vóru bygdir, tí summi av fólkunum vóru rik, meðan onnur fátæk. Tey fátæku vóru nógvt fletu, umleið 2/3 av øllum. Nógvt av teimum doyðu hungri. Helvtin av børnunum í tí fátæka partinum doyðu, aðrenn tey vuku til. — Hóast, innan fyri «múrarnar» var ivaleyst av mati. Har lögdu tey niður landbúna, og av og á oyðlögdu tey eisini matvørur, tí tær kundu ikki seljast fyri tann ásetta prís.

Sjálvandi kom hjálp til tey fátæku, t.d. tveittu tey ríku eitt sindur av mati um «múrin», at bota um samvitskuna. Orsøkin var, at tey ríku tóku synd í teim fátæku, tí haðan komu jú allar rávørurnar, ið skuldu til, at byggja upp lagkøkusamfelagið.

Á hesi løgnu klótu, ið liggur so fjart, høvdu tey so góðar hugsjónir. Nógvt fólk innan fyri múrarnar vóru kristin, humanistar og kommunistar, og tað vóru nokur, ið hugsaðu, at okkurt frægari mátti gerast, tí ikki var tað so gott, at so nógvt royndu at koma sær um múrin at smakka sær av lagkøkuni.

Alt skuldi økjast um, arbeiðsplássi, kommunurnar, býirnar, herin, flotan, flogvápnið o.s.fr.

Sjálvandi mátti eisini «múrur» gerast hægri. Tey róptu «múrin» fyri «tann neyðuga verndin av dyrdini hjá teim ríku». — Men hugsa tær til, nokur klók vóru imillum, og tey roknaðu út, at «múrur» kostaði 30 ferðir so nógvt sum molarir, ið tveittir vórðu yvir um hann. Sjálvandi høvdu tey ríku nógvt ymsar spællutir inni hjá sær. M.a. mánarættir, sum tey lærdu vóru so errin av. Tær vóru dyrar.

Bilar høvdu tey nógvar, og hóast tey ríku bert taldu 1/3 av fólkunum á klótuni, so áttu tey 80% av bilunum. Har vóru næstan 200 mill. bilar. Nokur vóru farin at hugsa um, at bilarnir kanska dálkaðu. Í ávisum stórbýum vóru sjálvsølu, so at fólk av og á kundu fáa sær upp í munin av frískari luft. Teknikkurin avskeplaði bæði kringumstøðið og menniskjuni.

Kelidjórini vóru í stórum tali. Tað vóru tey, ið meintu, at fólkinu bart út høvdu gloymt at kela fyri hvørjum øðrum. Øll hesi ymisku kelidjórini skuldu hava mat. Hann kostaði nógvan pening, so nógvan, at lættliga kundu 80.000 av teim børnunum, sum doyðu í svongd uttan fyri «múrin» verið bjargað um dagin.

Einstøk, hildu, at øll uttan fyri «múrin» kundu verið hjálpt, um so var, at hugtakið næstakærleiki varð granskað í staðin fyri hugtakið peningakærleiki.

Hetta skal tó ikki taksat so tungt, hetta er jú bert ein ótrúlig frásøgn, og tær siga jú ikki altíð tað, ið satt er. Men søgnin er áhugaverd, um so er at lesast kann millum reglurnar.

Innan fyri «múrin» livdu tey framvegis, men ikki so leingi, sum tey plagdu — tey vóru blivin so stressað og rótleys, tey høvdu so nógvt um at vera, tað var so nógvt, ið náast skuldi, tey vistu tó ikki rættliga hvat, ið tey skuldu náa. Størsti trupulleikin var allur maturin tey framleiddu. Fólk blivu sjúk, tí tey vóru ov tjúkk, og heilt galið var við børnunum. Tey ótu næstan 1 kg. av góðgæti um mánaðin. Hetta førði við sær, at heilgavágidnaðurin fekk stóran týðning. Tað skuldu jú so nógvir pillarar til at leyskeypa seg úr stressi og fáa gloymsku, tí noyddust tey eisini at fáa sær fleiri stór sjúkráhús.

Lagkøkusamfelagið hevði eisini sínar ótørvisgravir, ið dálkaðu vatnið, jørðina og luftina.

Men — innan fyri «múrin», í tí ríka urtagarðinum, vóru eisini nakrir óviljaðir trælir, sum hugsaðu sær nýggjar leiðir at ganga. Teir tosaðu um

frælsi, javnaða og brøðralag, og í einstøkum færum fóru tey at liva eftir hugsjónini, men tað var trupult, tí politikkararnir og teirra skutilsveinar vóru so «klókir» og vildu ikki lata valdið frá sær.

Harafurat vóru so tey, ið sótu aftanfyrir og hildu og háláðu í træðrinar sum teimum lysti. Hesi áttu tær stóru risafyritøkur. Tey vóru allastaðni, høvdu vald og nýttu vald. Tað vóru enná nokur, ið søgdu, at tey eisini vóru á stóðum, har trælirnar høvdu tikið valdið. Har rændu tey jarðber (meirvirði) um næturnar.

Sum tú skilur, vóru tað ringar tíðir á tí klótuni. Nokur tjentu ov nógvt,

onnur ov lítið. Ræðslan fyri morgindegnum var tað ringasta, tí hon forðaði teimum í at gera nakað. Men hetta er jú bert ein ótrúlig frásøgn, so ikki er neyðugt at falla í fátt.

Sammetanir eiga ikki at verða gjørdar — serliga ikki nú jólini hava verið og síðan ársskiðið — fræin er stór, og øll hava tað gott uttan undantak, og ætlanir verða lagdar at fremja í tí nýggja árinum — ein nýggjur liviháttur, og hann verður bert framdur, um hvør einstakur tekur lut.

Erik Damman

Leysliga umsett úr
donskum: M.S.E.

»Vagt i gevær«, EEC spøkir!

Í oddagrein í Dimmu (á donskum) týsdagin 29/12-81, verður av nýggjum lagt upp til at lirka okkum upp í EEC.

Í nýggjársheilsu Fiskasælunar eru somu tónar at hoyra.

Orsøkin er, at annars fáa vit trupulleikar av fiskautflutninginum. Nei, hinir gomlu. Har ruggar ikki heilt rætt.

Fyrst skal tað almenna, um toll og skatt, halda liv í einum alt ov effektivum veiðiflota. So dyrt er tað at arbeiðsplássi kosta tí

almenna upp til 260.000 kr. um árið.

Harafurat oyðir hetta fiskastovnin, og fiskastovnurin er okkara veruligi nalvastronkur, heldur enn drenið úr Danmark.

Óg av øllum ringum skal hesin óndi sirkul nú, um tað stendur til Dimmu og Fiskasæluna, eisini gera, at vit skulu uppgæva tað, vit hava av sjálvræði á egnum viðurskiptum, eitt nú fiskivinnuni.

NEI! So langt sleppa tit ikki!

Ø.

Heldur
tú
ikki

sosialin